

POÈTICA DELS OBJECTES

El pensament màgic ens lliga a la Naturalesa. Els racionalistes en diuen pensament primitiu, d'aquest pensament que atorga ànima a les coses. Aquest pensament no ha tallat –no s'atreviria, de tan respectuós- amb el que els antics anomenaven *anima mundi*, o ànima del món. L'ànima del món, que dóna sentit i substància a les coses, es manifesta en la pluralitat de formes de l'existència.

La mentalitat *moderna* –no la romàntica, que la qüestiona i la combat perquè aquesta espiritualitat antiga continua bevent de les fonts de la tradició, en el sentit de saviesa perenne!- emergeix en el temps històric com a una anomalia, ja que es presenta amb un sol vestit, el purament material. Se sap que la matèria sense esperit que l'anima, la matèria inanimada, és matèria per a la corrupció. No serveixis amo corruptible, deien els nostres avantpassats (una bella sentència per indicar la direcció que haurien de prendre els nostres afanys, també els intel.lectuals, a fi i efecte que la ment superbiosa no refusi la instància superior que la fa possible).

De la mentalitat primigènica que no oblida els seus orígens immaterials, encara privativa en el cor dels infants, de vells venerables i de persones ultrasensibles (artistes, monjos i gent de vida espiritual intensa), també en queden restes en alguns poetes. Poetes que encara preserven la capacitat de copsar en els objectes la seva veu, l'esperit que s'hi encarna.

L'ésser humà, en sigui conscient o no, és un ésser per a la relació, també amb les coses. Així, la relació subjecte-objecte resulta fonamental. Si un entén aquesta relació només des del punt de vista matèric, arribarà un dia que se li quedarà als dits o, el que és pitjor, haurà de deixar-ho tot al peu del llit de mort. Però si la relació s'entén com una vivència matèria-esperit, la relació és menys possessiva, més equilibrada, més humana. En aquesta relació on l'ànima de les coses i de les persones dialoguen s'hi fa efectiva una dinàmica positiva, generosa.

En l'àmbit de la creació literària, aquesta via afectuosa que cospa l'ànima de les coses es manifesta en una poètica. En aquest sentit, el nou 'grup de Sabadell' que, sota el segell *Papers de Versàlia* editen unes *plaquettes* d'antologia, acaben de presentar el número de primavera amb un lema extret d'un vers de Joan Brossa: *Coses i noms per dins tenen un pacte* (de relació, naturalment).

En aquesta publicació, il·lustrats per dibuixos d'estètica zen per Eriko Miura, un grapat de poetes (Jordi Cervera, Juan Cobos Wilkins, Jordi Parramon i Blasco, Josep Maria Ripoll, Quilo Martínez, Josep Gerona, José Corredor-Matheos, Esteban Martínez, Chus Pato, Marcel Ayats, Concha García i Joaquim Sala-Sanahuja) ens ofereixen el seu particular diàleg amb els objectes, aquests éssers fets de memòria i de relació amb el present, i dipositaris de tantes emocions i experiències. Són objectes que a vegades formen 'bodegons causals', o que pacten, com deia Brossa, el seu estar al món en tant que éssers amb entitat pròpia (ànima pròpia).

En tant que entitats relacionals en les vides d'aquests poetes sensibles al llenguatge dels objectes (i a la seva funció arquetípica en l'esperit que els humans compartim), i en tant que coses animades pel plus d'alè que els atorga la literatura, els objectes esdevenen subjectes poètics, com en aquests versos de Parramon: (...) *i els calzes/ que els han ofrenat les menges/ esperen que algú els reculli/ i els guardi ; per ara queden/ allà dispersos, inútils,/ els tòtems de sobretaula.* O els símbols de la vida incorruptible que perdura més enllà de la matèria.

Teresa Costa-Gramunt

(Crítica de la plaquette "Nu")

Article publicat a L'Eco de Sitges, 5 agost 2006